

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	52-654-01-22
Дата	30, 04 2026

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА

14 52
мис

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1, предложение I-во от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за администрацията, заедно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Игор Иванов
Антон Антонисков

Тяна Петрова
Ханс Петров
Ваня Тоданов
Владимир Попов
Александър Иванов
Томас Попов
Мислав Бенбали

Александр Сидоров
Степа Ишкова
Мария Димитрова

Анастас Савов

Тимо Попов

Александр Семенов

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за администрацията

(Обн. ДВ. бр.130 от 5 ноември 1998г., в сила от 6 декември 1998 г., изм. ДВ. бр.8 от 29 януари 1999г., доп. ДВ. бр.67 от 27 юли 1999г., изм. ДВ. бр.64 от 4 август 2000г., изм. ДВ. бр.81 от 6 октомври 2000г., изм. ДВ. бр.99 от 20 ноември 2001г., попр. ДВ. бр.101 от 23 ноември 2001г., изм. ДВ. бр.95 от 28 октомври 2003г., изм. ДВ. бр.19 от 1 март 2005г., изм. ДВ. бр.24 от 21 март 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.69 от 25 август 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19 декември 2006г., изм. ДВ. бр.46 от 12 юни 2007г., изм. ДВ. бр.78 от 28 септември 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 април 2008г., изм. ДВ. бр.94 от 31 октомври 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 май 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 юни 2009г., изм. ДВ. бр.24 от 26 март 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 декември 2010г., изм. ДВ. бр.69 от 8 септември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 21 февруари 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 февруари 2013г., доп. ДВ. бр.17 от 21 февруари 2013г., изм. ДВ. бр.19 от 5 март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 25 март 2014г., доп. ДВ. бр.60 от 7 август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.96 от 9 декември 2015г., доп. ДВ. бр.50 от 1 юли 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 22 юли 2016г., изм. ДВ. бр.98 от 9 декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.85 от 24 октомври 2017г., доп. ДВ. бр.103 от 28 декември 2017г., изм. ДВ. бр.7 от 19 януари 2018г., доп. ДВ. бр.80 от 28 септември 2018г., изм. ДВ. бр.21 от 13 март 2020г., изм. ДВ. бр.53 от 20 юни 2023г., изм. ДВ. бр.80 от 19 септември 2023г., изм. ДВ. бр.84 от 6 октомври 2023г., доп. ДВ. бр.88 от 20 октомври 2023г., доп. ДВ. бр.33 от 12 април 2024г., доп. ДВ. бр.81 от 3 октомври 2025г., изм. ДВ. бр.16 от 10 февруари 2026г., доп. ДВ. бр.30 от 27 март 2026г.)

§ 1. Чл. 35 се изменя по следния начин:

1. Действащата разпоредба става ал. 1, като след думата „Конституцията“ точката се заменя със запетая и се добавят следните думи:

„както и приема годишни или многогодишни програми с формулирани ясни цели пред администрацията, изисквания за отчитане на тяхното постигане и на общата ѝ ефективност и ефикасност, включващи и мерки за оптимизиране на дейността ѝ, които могат да предвиждат намаляване на общата численост на персонала на администрацията на изпълнителната власт по чл. 36-38.“

2. Създава се нова ал. 2, както следва:

„(2) Годишните и многогодишните програми по предходната алинея се публикуват на основната страница в интернет на Министерски съвет заедно с подробна органиграма, отразяваща вида и броя на административните структури, числеността на всяка от тях и общата численост на държавната администрация, данните в която се актуализират на всяко тримесечие.”

§ 2. В чл. 61 се създава ал. 6:

„(6) Администрацията на Министерския съвет публикува два пъти в годината на интернет страницата на Министерския съвет данни за общата щатна численост на министерствата и административните структури към съответния министър, заетите щатни бройки, както и общия брой на лицата, упражнили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В § 16 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията (ДВ, бр. 15 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 96 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.; доп., бр. 57 от 2016 г.; изм., бр. 98 от 09.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.; изм., бр. 85 от 2017 г.; доп., бр. 80 от 2018 г., в сила от 28.09.2018 г.; доп., бр. 88 от 2023 г.; доп., бр. 33 от 2024 г., доп., бр. 81 от 2025 г., доп., бр. 30 от 2026 г.), алинеи 4, 5, 6, 8, 9 и 10 се отменят.

§ 4. В срок до 2 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет, след предварително съгласуване с администрацията на Министерския съвет, приема програма по чл. 35, ал. 1 за периода 2027 – 2030 г., която предвижда намаляване на общата численост на персонала на администрацията на изпълнителната власт по чл. 36 – 38 с не по-малко от 5% за всяка от годините: 2027, 2028, 2029 и 2030.

ВНОСИТЕЛИ:

Циганка Циганка
Антанас Антанасов

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

Джонс Мейсон

МОТИВИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията

1. Причините, които налагат приемането на предлаганите изменения и допълнения

През последните години особено актуална в обществото е темата за броя на административните структури у нас, за числеността на държавната администрация, за това дали тя отговаря на броя на населението, за съотношението между възнагражденията в публичния и частния сектор и други подобни. Постоянно се правят съпоставки на тези параметри с останалите държави членки на Европейския съюз (ЕС), съотношения между техните демографски тенденции и числеността на администрацията и нашите показатели, между размерите на възнагражденията и т.н.

Много рядко, обаче, се поставят въпросите дали администрацията има ясни приоритети и цели, по които работи; как се планират и залагат тези цели в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план; оповестява ли ги публично, засича ли тяхното изпълнение и отчита ли го пред обществото; стреми ли се към непрестанно повишаване на качеството на своята дейност и каква е нейната ефективност и ефикасност.

За съжаление в момента трудно могат да бъдат открити еднозначни и базирани на доказателства отговори на тези въпроси. Нещо повече – понастоящем не е ясно каква е точната обща актуална численост на българската държавна администрация. Справка в официалната статистика показва, че общата численост на държавната администрация, без лицата, наети в Министерството на вътрешните работи (МВР) и Министерството на отбраната (МО), за периода 2011-2024 г. варира между 92 000 и 99 000 наети лица.¹ Последните публикувани данни са за септември 2024 г. – според тях общият брой на лицата, наети по трудово или служебно правоотношение в администрацията на изпълнителната власт, е 99 131 души без МВР и МО. Същите данни, обобщени с информацията за лицата, наети в МВР и МО, сочат, че общата численост на държавната администрация към 30.09.2024 г. е 151 465 души.

По данни на Министерския съвет, получени от Административния регистър, числеността на централната и териториална администрация, включително МВР и МО, през последните пет години сочи на плавно увеличаване – през 2020 г. е била 143 850 лица, а през 2024 г. е достигнала до 147 847 наети лица.

Според Закона за администрацията органите на изпълнителната власт са задължени да поставят ежегодни цели за дейността на ръководената от тях

¹ Източник: НСИ

администрация и да осъществяват контрол върху тяхното изпълнение. Това предполага текущо проследяване и оценка на постигнатите резултати, обобщавани в годишни отчети и функционални анализи. Обобщени данни за успеваемостта и ефективността на администрацията като цяло обаче липсват.

Според официалната статистика общият брой на административните структури в България е 592². Последните официални данни сочат, че за 2023 г. само 39 администрации са провели функционален анализ. В резултат на тези анализи едва 6 администрации са актуализирали стратегическите си документи с оглед идентифицирани проблеми и оптимизиране на индикаторите. Министерският съвет отчита, че 70,7% от администрацията е имала разработени и утвърдени ежегодни цели през 2023 г.,³ но липсва информация за реалното им постигане.

Всички тези факти сочат необходимост от мерки за усъвършенстване на планирането и целеполагането, повишаване на прозрачността, проследяване на постигането на целите и подобряване на ефективността и ефикасността на работата на държавната администрация, включително чрез оптимизиране на нейната структура и численост в периода 2027 – 2030 г.

II. Целите, които се поставят за постигане с предлаганите изменения и допълнения

Основната цел е повишаване на ефективността, ефикасността и качеството на дейността на българската държавна администрация. Тя ще се постигне чрез:

- въвеждане на нов подход за планиране, поставяне и отчитане на ежегодните цели и приоритети;
- гарантиране на ясна връзка между ежегодните цели на администрациите и дългосрочните стратегически цели на държавата;
- осигуряване на публичност, прозрачност и отчетност пред обществото за изпълнението на целите;
- оптимизиране на структурата и числеността на държавната администрация.

III. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

За прилагане на предложените промени не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост. Предвидени са само първоначални незначителни еднократни разходи за обезщетения при прекратяване на служебни и трудови правоотношения с

² Източник: Административен регистър, поддържан чрез Интегрираната информационна система на държавната администрация, достъпен на iisda.government.bg.

³ Източник: Доклад за състоянието на администрацията за 2023 г.

освободените лица. Очаква се оптимизацията да доведе до значително по-големи спестявания за държавата в краткосрочен и средносрочен план.

IV. Очакваните резултати от прилагането

- Усъвършенстване на ежегодното планиране и целеполагане във всички структури на държавната администрация;
- Въвеждане на текущо проследяване на постигането на целите на администрацията;
- Повишаване на прозрачността и отчетността при планирането и изпълнението на дейностите;
- Подобряване на ефективността и ефикасността на работата на държавната администрация чрез оптимизиране на нейната структура и численост.

V. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Предлаганите изменения и допълнения са съобразени с принципите на правото на Европейския съюз, съответстват на действащите правнообвързващи актове на ЕС и на стандартите за качествено регулиране, прилагани на европейско ниво.

ВНОСИТЕЛИ:

Петър Иванов
Антонис Антонисев

Младен Младенов
Ведя Йончева
Норван Томинков
Вангелина Панева
Любен Иванов
Томас Томов
Емилан Кимбалиев

Александр Сиренев
Мария Димитров
Степа Ишанова

Атанас Сивов

Тимо Попов

Александр Сентимир

Предварителна оценка на въздействието

на Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона администрацията

I. Част първа⁴

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Според актуалните данни, общият брой на административните структури в България към момента е 592, от които: 1. централни администрации: 126; 2. областни администрации: 28; 3. общински администрации: 265; 4. районни администрации: 35; 5. специализирани териториални администрации: 138. Официалната информация от Националния статистически институт (НСИ) сочи, че общата численост на държавната администрация, без лицата, наети в Министерството на вътрешните работи (МВР) и Министерството на отбраната (МО) за периода 2011 - 2024 г. варира между 92 000 и 99 000 наети лица⁵. Последните публикувани данни са за м. септември 2024 г., според които общият брой на лицата, наети по трудово или служебно правоотношение в администрацията на изпълнителната власт е 99 131 души, без МВР и МО⁶. Горните данни от НСИ, консолидирани с информацията от устройствените актове на МВР и МО сочат, че общата численост на държавната администрация към 30.09.2024 г. е 151 465 души, както следва: 1. централна администрация на изпълнителната власт: 56 520; 2. областни администрации: 1 056; 3. общински администрации: 35 182; 4. специализирани териториални администрации: 6 373; 5. Министерство на вътрешните работи: 51 526;

⁴ Тази част от оценката е изготвена в съответствие с основното изискване на разпоредбата на чл. 70, ал. 3 от действащия Правилник за организацията и дейността на Народното събрание.

⁵ Източник: НСИ

⁶ Източник: НСИ

6. Министерство на отбраната: 828.

Според данни, получени от администрациите, които са отчетели числеността си в Административния регистър, поддържан от Интегрираната информационна система на държавната администрация, основната щатна численост по устройствен правилник към 31 декември 2023 г. е 143 502 щатни бройки. Заетите щатни бройки в администрацията са 131 496, а незаетите - 12 007. От последните, незаети за повече от шест месеца са 5 421. В тези числа са включени и лицата, наети в Министерството на вътрешните работи и Министерството на отбраната⁷.

По обобщени данни на Министерски съвет (МС) за числеността на централната и териториална администрация в т.ч. МВР и МО по години, за периода 2010 – 2024 г. общата численост на администрацията в началото на периода започва от 153 739 наети лица през 2010 г. Към средата на периода през 2015 г. тя достига до най-ниската си точка от 139 451 наети лица. През последните 5 години е налице плавно увеличаване на бройката от 143 850 лица през 2020 г. до 147 847 наети лица през 2024 г. Всичко това сочи, че понастоящем не е ясно каква е точната актуална обща численост на българската държавна администрация.

На следващо място, според Закона за администрацията, в изпълнение на стратегическите цели, органите на изпълнителната власт са задължени да поставят ежегодни цели за дейността на ръководената от тях администрация и да осъществяват контрол за тяхното изпълнение. Това означава, че всяка администрация следва да отчита своето представяне като степен на постигане на целите, съответно обща ефективност и ефикасност на годишна база. Същото, обаче е възможно ако има внедрени вътрешни механизми за текущо проследяване и наблюдение през годината и за измерване и оценяване на постигнатите резултати в края на годината, което се обобщава в ежегодни отчети за дейността или във функционални анализи. Обобщени данни за успеваемостта, ефективността и ефикасността по отношение постигането на

⁷ Източник: Доклад за състоянието на администрацията през 2023 г.

	ежегодните цели на цялата държавна администрация на годишна база, обаче липсват. Последните официални данни от МС относно дейността и функциите на държавната администрация сочат, че за 2023 г. само 39 администрации (11 централни и 28 териториални) са провели функционален анализ. В резултат от тези анализи 6 администрации са отчетели актуализиране на стратегически документи с оглед на идентифицирани проблеми при изпълнение на политиките, синхронизиране с други стратегически документи, определяне на ясни резултати, създаване на индикатори, конкретизиране и оптимизиране на съществуващи индикатори за проследяване на изпълнението на хоризонтална/секторна политика. Подобряване на ефективността при изпълнение на политиката в посока прецизиране на годишните цели, в съответствие с действащите стратегически документи и идентифицираните проблеми, оптимизиране на индикаторите за измерване на изпълнението е налице при 6 администрации, а при 5 други е налице подобряване на процеса на управление на риска пред изпълнение на политиката. Към 2023 г. общо 33 администрации са усъвършенствали работните си процеси, 22 администрации са подобрили административния капацитет в системата, като са развили човешките ресурси и са повишили мотивацията. Други 22 администрации са подобрили координацията между административните звена и/или структурите в системата чрез съгласуване на общи цели, очаквани резултати и въздействия върху заинтересованите страни⁸. Освен това, липсва законова разпоредба, която да предвижда задължение за администрациите да публикуват своите цели. Това не допринася нито за постигането по-голяма легитимност и доверие в администрацията от обществото, нито за ангажирането и участието на гражданите и заинтересованите страни при
--	--

⁸ Източник: Административния регистър, който се поддържа чрез Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА), достъпен на iisda.government.bg.

	провеждане на политиките и осигуряване на техния принос при изпълнение на поставените ежегодни цели⁹. Всичко изброено дотук представляват основанията на законодателната инициатива. Необходими са мерки, насочени към усъвършенстване на планирането и целеполагането, повишаване на качеството на дейността, проследяване на постигането на целите и подобряване на ефективността и ефикасността на работата на държавната администрация, включително чрез оптимизиране на нейната структура и численост.
Заинтересовани групи	1. Българските граждани – те ще могат да се ползват от административни услуги с по-високо качество. 2. Служителите от държавната администрация – те са основни адресати на разглежданото регулиране защото ще се ползват от ясна и прозрачна рамка от цели и приоритети, както и от усъвършенствани работни процеси. 3. Българската държава – тя ще има възможност по-ефективно и ефикасно да постига своите национални стратегически цели, както и да изпълнява своите и приоритети, произтичащи от пълноправното членство на страната в ЕС. 4. Обществото като цяло – то ще извлича ползи като потребител на услугите на една открита, публична и пълноценно постигаща своите цели администрация.
Анализ на ползи и разходи	За реализирането на разглежданите предложения не са необходими икономически, социални и другите публични разходи, следователно няма и очаквания за значителни или второстепенни такива. Непосредствените икономически ползи са за държавата, която с първоначални еднократни разходи би постигнала незначителни оптимизиране на своята администрация, съчетано с ясно целеполагане, проследяване и отчитане на постигнатите резултати, осъществени в условията на публичност и прозрачност пред цялото общество.

⁹Източник: Доклад за състоянието на администрацията през 2023 г.

	Социалните ползи от проектопредложенията са косвени и са свързани със създаването на условия гражданите да се ползват от административни услуги с по-високо качество, предоставяни от по-ефективна и ефикасна администрация с ясна структура и състав, готова да работи за тях. Екологичните ползи са също косвени и са основно свързани с оптимизиране на функциите, структурата и състава на държавната администрация, което е предпоставка за по-щадящи околната среда работни процеси.
Административна тежест и структурни промени	1. Някои от оценяваните варианти могат да водят до закриване или сливане на административни структури в случаите, когато бъдат взети решения оптимизирането на администрацията да става не само чрез съкращаване на щатове или бройки, но и чрез промени в отделни структурни звена. 2. В средносрочен и дългосрочен план предложенията водят до оптимизиране на административни структури и до повишаване на качеството, ефективността и ефикасността на работата на държавната администрация, което винаги е свързано с намаляване на административната тежест и до евентуално облекчаване на регулаторната среда. С предложенията не се въвеждат, или се изменят регулаторни режими и такси.
Въздействие върху нормативната база	При евентуалното приемане на регулаторния вариант, който предвижда изменения и допълнения в Закона за администрацията, не би се наложило извършването на промени в други нормативни актове, които са част от действащото българско законодателство.

Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Оценяваните предложения са насочени към цялостно усъвършенстване на дейността, структурата и състава на българската администрация, като я правят по-открита, прозрачна и отчетна, което косвено означава и по-пълноценно спазване на принципите на равенство и равно третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната. Повишавайки легитимността и доверието в администрацията, те биха създали предпоставки и за по-активно тяхно приобщаване към държавния и обществено-политически живот в България. В дългосрочен план, подобрявайки цялостно начина на функциониране и резултатността от дейността на администрацията, предложенията косвено допринасят за забавяне темповете на намаляване на броя на населението и ограничаване на броя на емигриращите българи, правейки страната ни по-добро място за живеене, което би имало и несигурно, косвено положително въздействие върху балансираното демографско развитие.
---	---

II. Част втора¹⁰

Частична предварителна оценка на въздействието		
Институция: Народното събрание на Република България		Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за администрацията
Лице за контакт: Йордан Иванов		Телефон и ел. поща: 02 / 939 39; Yordan.Ivanov@parliament.bg
1. Проблем/проблеми за решаване (принцип на необходимост):		

¹⁰ Тази част от оценката е съобразена с разпоредбата на чл. 70, ал. 3 in fine от действащия Правилник за организацията и дейността на Народното събрание, според която при изготвянето на оценка на въздействието се прилага чл. 26, ал. 1 от Закона за нормативните актове (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 4.11.2016 г.), който гласи следното: „Изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност“.

Ключов момент за гарантиране на пълноценно планиране и функциониране на администрацията е припознаването на дългосрочните стратегически цели във всяка област на държавната политика от администрациите. Такова обвързване може да се постигне единствено чрез осигуряване на съответствие между стратегическите цели и ежегодните цели на администрациите.

Понастоящем в България съществуват над 200 стратегически документа на национално ниво, което затруднява координацията по изпълнението, синергията между тях, както и вземането на стратегически решения за развитие на държавната политика в съответната област.

Ежегодните цели на администрацията се обвързват основно с изпълнението на стратегическите цели и приоритети, предвидени в програмата на Министерския съвет, като не е заложено изрично изискване за обвързването им с действащите документи от националната стратегическа рамка. Това затруднява формулирането на ежегодните цели на голяма част от администрациите, които нямат преки отговорности по изпълнение на програмата на Министерския съвет. В резултат на това, през последните години се наблюдава липса на единен подход и слабости при формулирането и отчитането на ежегодните цели на администрациите, както и липса на взаимнообвързаност и съгласуваност с действащата стратегическа рамка, което води до неефективност на процесите по планиране на дейността на администрацията и на изпълнението на заложените стратегически цели.¹¹

Според проучване на МС от 2023 г., 70.70% от цялата администрация има разработени и утвърдени ежегодни цели. От тях 61.69% са заявили, че имат ежегодни цели и са ги направили публични. Оттук следва, че едва 43.6% от цялата българска администрация има разработени, утвърдени и публично достъпни ежегодни цели. Това е пряк резултат от липсата на изрично предвидено законово задължение за органите на изпълнителната власт да публикуват своите цели. Тя, освен че има за своя последица прилагането на разнородни практики на целеполагане, възпрепятства осигуряването на прозрачност и достъпност на планираните от органите на изпълнителната власт дейности, респективно информираността на обществеността по отношение на дейността на администрацията.

От всичко посочено дотук могат да бъдат поставени редица въпроси като:

1. има ли ясни ежегодни цели, по които държавната администрация работи?

¹¹ Източник: Доклад за състоянието на администрацията през 2023 г.

2. как се планират и поставят тези цели в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план и успява ли тя да ги постига?

3. отчита ли ги тя периодично и какво е качеството, ефективността и ефикасността на нейната дейност?

Основните проблеми, които следва да бъдат разрешени с разглежданите варианти на действие са следните:

Проблем 1. Липса на единен механизъм за всеобхватно ежегодно целеполагане в дейността на администрацията. В резултат от това 30% от цялата администрация работи без поставени ежегодни цели;

Проблем 2. Липса на внедрени механизми за текущо и периодично наблюдение, оценяване, измерване и отчитане на ефективността и ефикасността на дейността на българската държавна администрация;

Проблем 3. Недостатъчна публичност и прозрачност на процесите по залагане, мониторинг, оценяване и отчитане на изпълнението на ежегодните цели на администрацията;

Проблем 4. Наличие на аномални процеси, при които населението на страната трайно намалява, а числеността на администрацията трайно се увеличава, макар и плавно както сочат данните за последния 10-годишен период.

2. Цели (принципи на субсидиарност и пропорционалност):

Обща цел

Общата цел на оценяваните варианти на действие за разрешаване на идентифицираните проблеми е повишаване на ефективността, ефикасността и качеството на дейността на българската държавна администрация. Тя включва и максимално обвързване на националната стратегическа рамка с дейността на българската държавна администрация.

Конкретна цел

Конкретните цели на разглежданите потенциални варианти са свързани с въвеждането на нов подход за всеобхватно планиране на дейността чрез ясно формулиране, наблюдение и отчитане на постигането на ежегодните цели и приоритети на държавната администрация и осигуряване на публичност, прозрачност и отчетност по отношение на постигането на целите на администрацията.

Оперативна цел

Оперативните цели, преследвани с предлаганите варианти включват оптимизиране на структурата и числеността на държавната администрация, усъвършенстване на

цялостния процес по разработване, текущо наблюдение, отчитане и публично оповестяване на изпълнението на ежегодните цели на държавната администрация.

3. Заинтересовани страни (принципи на предвидимост и откритост):

1. Българските граждани. Те ще придобият по-голяма удовлетвореност от дейността на администрацията и увереност, че със своите данъци издържат една по-открита, прозрачна и отчетна администрация, с оптимизирана структура и численост, която работи по ясна програма, цели и приоритети.
2. Служителите от държавната администрация, които са основни адресати на разглежданите варианти на действие. Те ще започнат да работят за постигането на ясно формулирани цели, чието изпълнение се проследява текущо и се отчита публично, което означава по-високо качество и легитимност на дейността им.
3. Българската държава. Тя, разглежда като изпълнителна власт, е пряк адресат. Иначе държавата като цяло е основен засегнат субект от регулирането. За да може да постига своите стратегически цели българската държава се нуждае от администрация с ясни приоритети и цели, усъвършенствана функционалност, отзивчива, открита и прозрачна пред обществото, постигаща поставените пред нея цели по оптимален начин.
4. Обществото като цяло. Една държавна администрация е напълно успешна, само когато легитимна, т.е. се ползва с доверието и уважението на обществото. Това се постига с ясно целеполагане, текущ мониторинг, оценяване и отчитане на резултатите от дейността ѝ в условията на пълна прозрачност и публичност.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията (принципи на обоснованост и стабилност)

Вариант 0 „Без действие“:

Описание:

Този вариант включва продължаване на съществуващото статукво, при което немалка част от държавната администрация работи без ясно поставени ежегодни цели, не прилага механизъм за мониторинг, оценяване и отчитане на своята ефективност и ефикасност и функционира в условията на недостатъчна публичност и прозрачност пред обществото. Всичко това се реализира в актуалния контекст, при който населението на страната трайно намалява, а числеността на администрацията, макар и плавно, трайно се увеличава.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При запазването на актуалното състояние не биха могли да се разрешат идентифицираните проблеми и не се очакват положителни икономически, социални, екологични или други специфични въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Отрицателните въздействия при този вариант се свързват с продължаване на състоянието, при което не просто не се знае каква е точната численост, ефективност и ефикасност на държавната администрация, а липсват официални публични данни за това какви са ежегодните цели, които тя преследва, как тя текущо следи тяхното преследване, как оценява резултатите от тяхното постигане, как се отчита за своята дейност просто защото голяма част от тези процеси остават невидими за обществото. Базисният сценарий при избора на нулевия вариант „Без действие“, аналитично конструиран за целите на настоящата ОВ, сочи на опасност от задълбочаване най-вече на отрицателните социални въздействия. Тя е свързана с потенциала за неизпълнение на стратегическите цели на държавата, за влошаване на резултатността от функционирането на държавната администрация, понижаване на качеството на предоставяните административни услуги и оттам до по-лошо качество на живот. Това означава загуба на доверие в нея от страна на гражданите, косвено стимулиране на още българи към емиграция и други подобни на тях ефекти.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия

При този вариант се запазва съществуващото ниво на административно обслужване, работни процеси и административни услуги за микро, малките и средните предприятия, при липсата на мерки за оптимизиране на функциите, структурата и числеността на администрациите, с която те работят.

Административна тежест

При избора на оценявания Вариант 0 се очаква запазване на съществуващата административна и регулаторната тежест, поради липсата на реформи за усъвършенстване на функционирането на държавната администрация.

Вариант 1 „Регулаторна промяна“:

Описание:

Този вариант включва предложение за нормативна промяна във формата на проект за изменение и допълнение на Закона за администрацията, с който се въвеждат следните нови мерки:

1. усъвършенстване на ежегодното планиране и целеполагане във всички структури от българската държавна администрация;
2. въвеждане на текущо проследяване на постигането на целите на администрацията;
3. повишаване на прозрачността и отчетността на планирането и осъществяването на дейността на администрацията и
4. подобряване на ефективността и ефикасността на работата на държавната администрация чрез оптимизиране на нейната структура и численост.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Непосредствените положителни социални въздействия ще са на първо място за българските граждани, които ще могат да се възползват от една по-добре функционираща администрация, работеща в условията на ясно планиране, проследяване и отчитане на дейността, при пълна прозрачност и отвореност към обществото. Положителните икономически въздействия касаят българския бизнес, който при този вариант ще разчита на по-предвидима, открита и ефективна държавна администрация.

В средносрочен и дългосрочен план държавата, в лицето изпълнителната власт, ще може да разчита на една оптимизирана и по-добре функционираща администрация, чиито цели са в унисон и пряко допринасят за постигането на националните стратегически приоритети и за изпълнение на ангажиментите, произтичащи от членството на страната в ЕС. Обществото като цяло, ще изгради по-високо чувство на удовлетвореност и доверие в държавната администрация, благодарение на нейното оптимизиране като структура и състав и отварянето ѝ към него чрез по-голяма прозрачност и публичност на нейната дейност, която е предвидена в разглеждания вариант. От една добре структурирана и оптимално функционираща администрация могат да се очакват и по-щадящи околната среда работни процеси, което представляват косвените положителни екологични въздействия, които могат да се свържат с този вариант.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Вариант 1 се свързва с незначителни първоначални и еднократни разходи, необходими за заплащане на обезщетенията при прекратяване на правоотношенията с държавни служители, които не представляват загуби за бюджета, т.е. не са отрицателни икономически въздействия, защото са насочени към оптимизация на структури, численост и процеси. В краткосрочен план тя ще доведе до значителни икономически ползи за държавата и обществото в резултат от по-добре функциониращата и оптимизирана държавна администрация. Не са налице и отрицателни социални и

екологични въздействия, които могат да бъдат пряко или косвено съотнесени към варианта.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия

Микро, малките и средните предприятия ще усетят положителните въздействия от Вариант 1 благодарение на усъвършенстваните административно обслужване, работни процеси и административни услуги за тях, постигнати в резултат от предприетите мерки за оптимизиране на функциите, структурата и числеността на администрациите, с която те работят, включени в него.

Административна тежест

При избора на оценявания Вариант 1 се предвижда оптимизиране на структурата и дейността на държавната администрация чрез закриването или сливането на административни структури и намаляване на числеността ѝ. Освен това тези реформи са изцяло насочени към усъвършенстване на общото функциониране и подобряване на работните процеси в администрацията, което в дългосрочен план води до общо намаляване на административното бреме. Последното, обаче може да бъде измерено едва след като станат ясни конкретните мерки по оптимизиране.

Вариант 2 „Алтернативи на правното регулиране“:

Описание:

Този вариант предвижда въвеждането на мерки, алтернативни на регулирането чрез право, като например стартирането на национална кампания за подобряване функционирането на администрацията и повишаване на нейната ефективност и ефикасност. При него не биха могли да се постигнат ефектите на ясното планиране, ежегодното целеполагане и систематичното наблюдение, оценяване и отчитане на резултатите от дейността на администрацията в условията на максимална публичност и прозрачност пред обществото. Той не би могъл да се свърже и с резултати по оптимизиране на структурата и числеността на държавната администрация.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Този вариант няма потенциал за пълноценно разрешаване на идентифицираните проблеми. От този вариант биха могли да се очакват несигурни и незначителни положителни икономически, социални, екологични и други специфични въздействия.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

От този вариант не се очакват и значителни отрицателни икономически, социални, екологични или други специфични въздействия. От запазването на действащото състояние на планиране и дейност на държавната администрация, обаче не би могло да се очаква постигането на никоя от поставените цели пред разглежданите интервенции.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия

При избора на този вариант не се очаква промяна в съществуващо ниво на административно обслужване, работни процеси и административни услуги за микро, малките и средните предприятия, при липсата на мерки за оптимизиране на функциите, структурата и числеността на администрациите, с която те работят.

Административна тежест

При избора на оценявания Вариант 2 се очаква запазване на съществуващата административна и регулаторната тежест, поради липсата на реформи за усъвършенстване на структурата, състави и функционирането на държавната администрация.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант 0	Вариант 1	Вариант 2
Ефективност	Обща цел	3	1	3
	Конкретна цел	3	1	2
	Оперативна цел	3	1	3
Ефикасност	Обща цел	3	1	3
	Конкретна цел	3	1	3
	Оперативна цел	3	1	3
Съгласуваност	Обща цел	3	1	3
	Конкретна цел	3	1	2
	Оперативна цел	3	1	2

6. Избор на препоръчителен вариант:

Вариант 1 „Регулаторна промяна“.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант:

- ☐ Ще се увеличи
☐ Ще се намали
☒ Няма ефект

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант?

- ☐ Да
☒ Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант?

- ☐ Да
☒ Не

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- ☐ Актът засяга пряко МСП
☒ Актът не засяга МСП

.....

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант:

.....

7. Консултации (принцип на съгласуваност):

☒ Проведени са консултации

За целите на получаването на актуални данни и доказателства, като част от подготвителния етап, предшестващ изготвянето на настоящата частична предварителна оценка на въздействието са проведени неформални консултации с експерти в сферата на политики, в която попадат оценяваните интервенции.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- ☐ Да
☒ Не

Предлаганите изменения и допълнения в националната правна уредба, които са част от предпочитания Вариант 1, не произтичат непосредствено от правото на ЕС. Те обаче напълно съответстват на неговите принципи и норми.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

☐ Да

☒ Не

10. Приложения:

.....

11. Информационни източници:

1. Национален статистически институт;
2. Администрация на Министерския съвет;
3. Административен регистър;
4. Интегрирана информационна система на държавната администрация;

ВНОСИТЕЛИ:

Игорь Александров
Александра Александровна

Николай Петрович
Катя Николаевна
Мария Павловна
Владислав Павлов
Андрей Игоревич

Роберт Иванов
Зинаида Григорьевна

Анастасия Александровна
Мария Григорьевна
Стефана Антонова
Анастасия Савова

Zero Renob

Alexander C. C. C.